

Udfasning af gas koster gaskunder dyrt

Fra januar kommer det til at koste mere at få gassen leveret, da der er færre gaskunder til at deles om regningen, men hvad sker der, når der på et tidspunkt er meget få gaskunder tilbage? Vil de sidde tilbage med kæmpemæssige regninger?

I september landede der et brev i indbakken hos de danske gaskunder, som varmer boligen op med naturgas. Fra årsskiftet stiger prisen for levering af gassen. Det er den anden prisstigning på levering af gas på under et år, og det varsler ikke godt nyt, for vil prisstigningerne bare fortsætte, mens der kommer færre og færre gaskunder til at betale for selve distributionen af gassen? Det er der bekymring for, lyder det fra Forbrugerrådet Tænk.

Baggrunden for prisstigningerne skal man kigge efter hos Folketinget, som i 2022 vedtog 'Klimaaf-tale om grøn strøm og varme 2022', hvori det fremgår, at gas- og oliefyr skal være udfaset i de danske husholdninger i 2035, og at Danmark skal have et såkaldt grønt gassystem fra 2030. Grøn gas er fx biogas, som er dannet af organiske materialer fra landbruget og industrien.

Og det går stærkt med at få gaskunderne til at vælge gassen fra. Flere og flere husholdninger skifter nemlig gasopvarmningen ud med fx fjernvarme – hvor det er muligt – eller en varmepumpe, og fra slutningen af 2021 til november 2023 blev 54.000 husholdninger således afkoblet gasdistributionssystemet. Ifølge Energistyrelsen blev omkring 309.000 husholdninger dog stadig opvarmet med gas pr. 31. oktober 2023.

678,30 kroner mere om året

Men i takt med at gaskunderne bliver færre, bliver der også færre til at dele den såkaldte distributions-

tarif, altså transportprisen for at få gassen leveret. Og det er netop distributionstariffen, som er baggrunden for den prisstigning, som rammer gaskunderne med virkning fra den 1. januar 2024 og med forskellig størrelse, afhængigt af om det er kunder hos Evida Nord, Evida Syd eller Evida Fyn.

Fx betyder det for gaskunder i Evida Nord – der bl.a. dækker Midt- og Nordjylland – en prisstigning på 0,399 kroner pr. kubikmeter gas svarende til en årlig merudgift på 678,30 kroner for en husstand med et årligt gasforbrug på 1.700 kubikmeter. Efter prisstigningen er prisen på distribution af gas på 1,464 kroner pr. kubikmeter for kunder hos Evida Nord.

Ifølge Evida – som netop står for distributionen af gassen, der transporteres rundt i hele landet gennem mange tusind kilometer ledninger og rør – udgør selve gasdistributionen cirka 15 procent af den samlede gaspris. Hertil skal lægges afgifter og prisen for selve gassen for at komme frem til den endelige pris, som forbrugerne ender med at betale for at få boligen varmet op med gas.

"Det er forbrugerne, der betaler regningen for transport af naturgas, og de samlede distributionsomkostninger er i det store hele cirka af samme størrelse, uanset hvor mange gaskunder der er. Men for gaskunderne er der jo stor forskel, om der er 300.000 eller 30.000 til at deles om distributionsomkostningerne, så hvordan undgår man, at de tilbageblivende gaskunder får større og større regninger til dækning

Det er forbrugerne, der betaler regningen for transport af naturgas.

Christian Sand.
forbrugerpolitisk rådgiver hos
Forbrugerrådet Tænk

af distributionen af gassen? Det er et vigtigt spørgsmål, som det er nødvendigt at finde et svar på," lyder det fra Christian Sand, forbrugerpolitisk rådgiver hos Forbrugerrådet Tænk.

Arbejder på en ny tarifmodel

Hos Evida bekræfter driftsdirektør Sune Holm, at færre kunder giver højere regninger for så vidt angår distributionen af gassen.

"Helt grundlæggende skal distributionstariffen løbende afspejle de omkostninger, der er til at drive gasdistributionssystemet. Når de transporterede gasmængder er lavere end tidligere, bl.a. som følge af færre kunder, og omkostningerne stiger, giver det sig udslag i en højere pris," siger han og uddyber:

"En meget stor del af Evidas omkostninger er faste, uanset hvor meget gas der transporteres i systemet. Færre kunder betyder derfor helt generelt, at der er færre til at betale omkostningerne til driften af distributionssystemet. Kundeantallet og den transporte-

rede gasmængde ændrer sig løbende, og der er i beregningen af tariffen taget hensyn til en forventning til denne udvikling."

På spørgsmålet, om der er planlagt yderligere prisstigninger på distributionen af gassen i 2024, svarer driftsdirektør Sune Holm, at Evida ikke forventer en yderligere stigning i tariffen for 2024.

Evida har siden 2021 været ejet af Finansministeriet, men det er Forsyningstilsynet, der som tilsynsmyndighed holder øje med, om Evida opkræver flere penge hos gaskunderne end nødvendigt, og også om Evidas priser er rimelige eller ej, som kontorchef i Forsyningstilsynet Thomas vom Braucke forklarer det. Der er ikke i loven fastsat et maksimum for, hvor meget prisen må stige til, fordi eksempelvis distributionsomkostningerne bliver større og større pr. gaskunde.

"Men hvis ikke den måde at beregne priserne på i dag er hensigtsmæssig, så må Evida jo finde en ►

anden metode at gøre det på,” siger Thomas vom Braucke og gør opmærksom på, at det er Forsyningstilsynet, som ifølge gasforsyningsloven godkender metoder for prisfastsættelse. Ifølge Thomas vom Braucke er Forsyningstilsynet dog udmærket klar over problemstillingen.

”Ja, vi kan selv se det, og vi får også henvendelser fra borgere, som gør opmærksom på det,” siger han.

Og hos Evida er man også i gang med at gøre sig overvejelser om, hvordan det undgås, at distributivstariffen eksploderer i hænderne på de tilbageblivende kunder, forklarer driftsdirektøren.

”Evida arbejder på en ny tarifmodel, som passer bedre til den virkelighed, vi ser ind i, med faldende gasforbrug, mere biogas og færre, men større gasforbrugere, i takt med at flere og flere boliger skifter væk fra gas. Det skal gøre, at vi kan drive et effektivt og fremtidssikkert gassystem og med nogle rimelige tariffer,” siger Sune Holm.

Hos Forbrugerrådet Tænk følger Christian Sand udviklingen nøje og forventer, at Forsyningstilsynet sikrer, at priserne ikke går amok, og at den grønne omstilling væk fra gas på den anden side heller ikke bliver forsinket.

”Vi støtter den politiske ambition om at udfase gassen, men vi har endnu til gode at høre, hvordan forbru-

gerne afkobles løbende, uden at de tilbageværende gaskunder sidder tilbage med en kæmperegning,” siger han. ■

Farvel til gas i danske hjem

Gas og olie skal være udfaset som opvarmning i de danske husholdninger i 2035. For at sætte skub i udfasningen har regeringen etableret det nationale energikriseredskab NEKST, hvor der er et arbejdsspor om ’Farvel til gas i danske hjem’.

Formålet med arbejdssporet ’Farvel til gas i danske hjem’ er at understøtte en hurtigere omlægning til grøn varme i de danske hjem. Der er bl.a. fokus på løsninger på, hvordan der kan sættes fart på udrulningen af fjernvarme, og hvad der kan være af grønne individuelle og fælles varmeforsyningsløsninger.

Arbejdet i arbejdssporet afrapporteres til en såkaldt NEKST-følgegruppe med repræsentanter fra brancheorganisationer, grønne organisationer, forskningsverdenen m.fl. for at sikre, at relevante samfundsaktører inddrages i NEKSTs arbejde. Forbrugerrådet Tænk deltager i følgegruppen og taler derfor forbrugernes sag i forhold til udfasningen af gas som opvarmningsform i danske hjem.

Vi støtter den politiske ambition om at udfase gassen, men vi har endnu til gode at høre, hvordan forbrugerne afkobles løbende, uden at de tilbageværende gaskunder sidder tilbage med en kæmperegning.

Christian Sand.
forbrugerpolitisk rådgiver hos
Forbrugerrådet Tænk